

บทที่ 2

หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล พุทธศักราช 2549 ในครั้งนี้ คณะวิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตรประกอบด้วย

- 2.1.1 ความหมายของหลักสูตร
- 2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
- 2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
- 2.1.4 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 2.1.5 การพัฒนาหลักสูตร
- 2.1.6 การนำหลักสูตรไปใช้

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

- 2.2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
- 2.2.2 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร
- 2.2.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
- 2.2.4 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

2.3 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2548 และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2548

2.4 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2546

- 2.4.1 ชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญา
- 2.4.2 ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 2.4.3 การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

ความหมายของ หลักสูตร ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานหมายถึง รายวิชาที่กำหนดไว้ศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลากหลาย โดยสามารถประมวลความหมายของหลักสูตรที่สำคัญได้ดังนี้

เชยเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และลูอิส Saylor Alexander and Lewis (1981: 8) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่บุคคลที่ได้รับการศึกษา

บีเน และคนอื่นๆ (Beane & others. 1986 : 34 - 35) สรุปความหมายของหลักสูตรไว้โดยใช้เกณฑ์ความเป็นรูปธรรม (Concrete) ไปสู่นามธรรม (Abstract) และจากการยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (School - centered) ไปสู่การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner - centered)

โอลิวา Oliva (1992 : 14-15) ได้กล่าวว่า หลักสูตรคือแผนงานหรือโครงสร้างที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน โดยแผนงานต่างๆจะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร มีขอบเขตกว้างขวาง หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (Sequence of Courses) ทั้งนี้แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าว อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน ภายใต้การบริหารและดำเนินงานของสถานศึกษา

โซเวลล์ (Sowell. 1996 : 5) ได้กล่าวว่า มีผู้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้อย่างมากมาย เช่นหลักสูตรเป็นการสะสมความรู้ดั้งเดิมเป็นวิธีการคิดเป็นประสบการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้เป็นความรู้และคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นเนื้อหาและกระบวนการ เป็นแผนการเรียนการสอนเป็นจุดหมายปลายทางและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนและเป็นผลผลิตของระบบเทคโนโลยีเป็นต้น โซเวลล์ได้อธิบายว่า เป็นเรื่องปกติที่นิยามความหมายของหลักสูตรมีความแตกต่างกันไปเพราะบางคนให้ความหมายของหลักสูตรในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่ได้แยกหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตามโซเวลล์ได้สรุปว่า หลักสูตรคือการสอนอะไรให้กับผู้เรียนซึ่งมีความหมายที่กว้างขวางที่รวมทั้งข้อมูลข่าวสารทักษะ และทัศนคติ ทั้งที่ได้กำหนดไว้และไม่ได้กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา

ธำรง บัวศรี (2542 : 7) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละ โปรแกรมการศึกษา เพื่อผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 25) กล่าวว่า

1) หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งหมายไว้

2) หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษาโดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ครูนักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น และ

3) หลักสูตรเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝน ผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

รุจิรี ภู่อาระ (2545 : 1) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง แผนการเรียน ประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546:1272) กล่าวว่าไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลวิชาและกิจกรรม ต่างๆที่กำหนดไว้ในสถานศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

สรุป ความหมายหลักสูตร หมายถึง แผน โครงการที่ประมวลซึ่งความรู้และประสบการณ์โดย จัดทำขึ้นเพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย จุดประสงค์ของ หลักสูตร หลักการ จุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหา โครงสร้าง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ใน จุดประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจและความต้องการ ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ศึกษา

2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาและเป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้จึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรเป็นของตนเอง คือหลักสูตรสถานศึกษาต้องครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุก ด้านหลักสูตรสถานศึกษาจึงประกอบด้วยการเรียนรู้ทั้งมวลเป็นประสบการณ์อื่นๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแบบแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการที่จะพัฒนา ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถโดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนรวมถึง ระดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การ ปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียนชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข

ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามกรอบของหลักสูตรแกนกลาง ที่กรมวิชาการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถานศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

มาตรา 27 ระบุข้อความที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการนำหลักสูตรไปใช้โดยตรง ซึ่งกำหนดไว้ว่าให้คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตร แนวทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำรงชีวิตและการ ประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของ หลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญา ท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ จะเห็นว่าในวรรคที่สองเป็นการกำหนดแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้น พื้นฐานของสถานศึกษาโดยให้สถานศึกษาจัดทำสาระของหลักสูตรจากหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ รวมทั้งทำหลักสูตรให้เป็นไป ตามความต้องการของผู้เรียน

ความสำคัญของหลักสูตรที่มีต่อการจัดการศึกษานั้น ชำรง บัวศรี (2532 : 6 - 7) ได้กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญเพราะหลักสูตรเป็นส่วนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่า ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพโดยมีรายละเอียดที่บ่งชี้ว่า ผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระ มากน้อยเพียงไร ควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในด้านใด และควรมีพัฒนาการทั้งในส่วนของ ร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างไร

สุมิตร คุณานุกร (2536: 199-200) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรมีความ สำคัญเพราะเป็นเครื่องชี้นำทางหรือเป็นบทบัญญัติของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุม การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

นอกจากนี้ ปญฺญ นันทวงศ์และไพโรจน์ ค้วงวิเศษ (2543: 9) สรุปความสำคัญของ หลักสูตรว่าหลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการ สอนของโรงเรียนซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนา บุคคลให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้นสรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นแบบแผนหรือแนวทางหรือ ข้อกำหนดของการจัดการศึกษาทุกระดับทุกสาขาวิชาซึ่งผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้อง ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ โดยหลักสูตรที่สร้างขึ้นจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ

สนองความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้นๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายหรือจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรระบุไว้ซึ่งจะพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบของหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆที่มีความสอดคล้องและมีความสัมพันธ์กัน โดยทาบ Tabá (1962 : 10) กล่าวว่าหลักสูตรควรมีองค์ประกอบ 4 ประเภท ดังนี้

- 1) ความมุ่งหมาย (Objectives) เป็นการกำหนดว่าให้เกิดผลลัพธ์อย่างไรแก่ผู้เรียนหรือจะให้การศึกษาคืออะไร
- 2) เนื้อหาวิชา (Contents) เป็นการเลือกสรรและจัดเนื้อหาวิชาความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้
- 3) การนำหลักสูตรไปใช้ (Implementation) เป็นการนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดในหลักสูตร
- 4) การประเมินผล (Evaluation) เป็นการตรวจสอบผลลัพธ์ของการดำเนินการตามหลักสูตรว่าเป็นไปตามความมุ่งหมายหรือไม่เพียงใดและมีอะไรเป็นสาเหตุ

นอกจากนี้ เคอร์ Kerr (1976: 16-17) ได้นำเสนอ องค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ส่วนซึ่งมีเนื้อหาสอดคล้องกับ Tabá(1962: 10) ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) เนื้อหาสาระ 3) ประสบการณ์เรียนและ 4) การประเมินผล

ซาร์ง บัวศรี (2532: 8) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ต้องประกอบไปด้วย

- 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
- 2) จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่จบเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้
- 3) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experience) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
- 4) ยุทธศาสตร์การสอนการเรียน (Instructional Strategies) หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการของความรู้อื่น ๆ ตามจุดประสงค์และจุดหมายที่กำหนดไว้

5) วัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media and Materials) หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา และอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพ และประสิทธิภาพการเรียนการสอน

6) ประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินหลักสูตร และการประเมินผล การเรียนการสอน

สุมิตร คุณากร (2536: 9) กล่าวว่า เมื่อพิจารณาหลักสูตรในรูปแบบขององค์ประกอบแล้ว จะมี 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) ความมุ่งหมาย (Objectives)
- 2) เนื้อหา (Content)
- 3) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
- 4) การประเมินผล (Evaluation)

ธารง บัวศรี (2542: 8-9) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร คือ

1) เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว

3) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการ แจกแจงวิชา กลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์

4) จุดประสงค์ของวิชา หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียน วิชานั้นไปแล้ว

5) เนื้อหา หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถที่ ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้มีและที่ต้องการให้ได้รับ

6) จุดประสงค์ของการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถหลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนดไว้

7) ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8) การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตร

9) วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม

แบบวิถีทัศน์ ฯลฯ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีการศึกษาอื่นๆ ที่ช่วยเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังที่กล่าวมา สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ที่สำคัญควรประกอบด้วย องค์ประกอบอย่างน้อยที่สุด 4 อย่าง คือ

- 1) ความมุ่งหมายของหลักสูตร
- 2) เนื้อหาวิชา
- 3) การนำหลักสูตรไปใช้
- 4) การประเมินผล

2.1.4 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สังัด อุทรานันท์ (2532: 203-212) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นแนวทางที่มีความสำคัญมาก เพราะจุดมุ่งหมายจะบอกถึงทิศทางของหลักสูตรว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ไปในลักษณะใดซึ่งจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะเป็นเครื่องชี้แนะต่อการจัดหลักสูตร ตลอดจนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่จะนำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม
  - 2) จะเป็นแนวทางให้ครูได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับนักเรียน
  - 3) จะบอกให้ผู้เรียนได้ทราบว่าควรจะเรียนรู้อะไรบ้าง
  - 4) จะเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- จะบอกให้สาธารณชนได้ทราบว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้อง หรือดำเนินการอย่างไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชน
- 5) จะเป็นแนวทางในการบริหารงานของโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา ว่าควรมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ไปในลักษณะใด

สำหรับลักษณะของจุดมุ่งหมายที่ดีนั้น ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรตั้งอยู่บนรากฐานทางการศึกษาอย่างถูกต้อง
- 2) สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและชาติ
- 3) สอดคล้องกับความต้องการของเด็กสามารถสนองความต้องการของผู้เรียนตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้อย่างเหมาะสม

- 4) จะต้องมุ่งสร้างเสริมค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมโดยให้รู้และเข้าใจว่าสิ่งใดควรอนุรักษ์ไว้ รู้จักสร้างสรรค์วัฒนธรรมให้เจริญก้าวหน้า
- 5) จะต้องเน้นและส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียนให้มีความเจริญอกงามหลายด้านตลอดจนส่งเสริมให้เป็นคนคิดเป็น
- 6) จะต้องให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาให้มากที่สุด ไม่ว่าจะในด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติ อันจะก่อให้เกิดค่านิยมที่ถูกต้อง
- 7) จะต้องมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือและมีความต่อเนื่องกันทุกข้อ โดยไม่มีความขัดแย้งกัน
- 8) จะต้องยืดหยุ่นได้และเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

2.1.5 การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามสภาพการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้หลักสูตรที่ได้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้ในอนาคต ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเหมาะสมกับนักศึกษาในสถาบันของตน

มาเรียม นิลพันธุ์ (2543: 6) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรและการสอนแบบครบวงจรสามารถจำแนกได้ 3 ประการคือ ระบบการร่างหลักสูตร ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ ระบบประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันและมีความสำคัญเท่าเทียมกัน การพัฒนาหลักสูตรจะไปมุ่งเน้นที่ระบบใดระบบหนึ่งไม่ได้ซึ่งจะเป็นผลทำให้หลักสูตรไม่มีประสิทธิภาพ จะไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนควรจะได้กระทำให้ครบวงจรของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544: 15) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย รวมถึงการผลิตเอกสารต่างๆ สำหรับผู้เรียน หรือการปรับปรุงหลักสูตรต่างๆ ที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 159) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนต่างๆ อย่างเป็นระบบระเบียบ โดยทำการพิจารณาและการกำหนดเป้าหมายเบื้องต้นที่สำคัญของหลักสูตร ทั้งโดยส่วนรวมและส่วนย่อยของหลักสูตรอย่างชัดเจน การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและวัสดุประกอบการเรียนการสอน การเลือกเนื้อหาสาระและกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน การกำหนดระบบจัดวัสดุอุปกรณ์และจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวิชาและชั้น

เรียน ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายของการพัฒนาที่แท้จริง ต้องคำนึงถึงในการพัฒนาหลักสูตร คือ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตร ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ต้องมีการดำเนินงานเป็นระเบียบแบบแผนต่อเนื่องกันไป ตั้งแต่ การวางจุดมุ่งหมายในการพัฒนาหลักสูตร จนถึงการประเมินผล

2.1.6 การนำหลักสูตรไปใช้

ขั้นตอนที่มีความสำคัญยิ่งที่จะทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลคือ ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ โดยผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีความชำนาญในการใช้หลักสูตร โดยมีหลายท่านที่ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

ธีรารัง บัวศรี (2542: 7) ได้กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร เพราะนอกจากจะต้องมีการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้าแล้วยังจะต้องมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดด้วย

มาเรียม นิลพันธ์ (2543: 6) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หรือการบริหารหลักสูตรนั้น จะต้องศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับผู้สอนในด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และความสามารถในการสอน ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับสถาบันการศึกษา ได้แก่ ความซับซ้อนของหลักสูตร การช่วยเหลือสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และประสบการณ์การฝึกอบรมปฏิบัติการของผู้สอนอย่างกว้างขวางและลึก เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการสอน ส่วนปัจจัยสุดท้ายคือ ผู้เรียน ได้แก่ จำนวนของผู้เรียน ความรู้ความสามารถ และรวมทั้งความสนใจต่อวิชาที่เรียน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะส่งผลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้ประสบความสำเร็จมากหรือน้อยด้วย

สรุปได้ว่าการนำหลักสูตรไปใช้เป็นการนำหลักสูตรไปดำเนินการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

2.2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร (Evaluation) เป็นขั้นตอนหรือกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคุณค่าของหลักสูตรซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ ดังนี้

ชำระ บัณฑิต (2542:7) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรว่า การประเมินหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ต้องทำต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่การวางแผนจัดทำหลักสูตรต้นแบบ จนกระทั่งได้หลักสูตร แม่บทที่สมบูรณ์ ตลอดจนขั้นนำไปใช้ ต้องมีการประเมินกิจกรรมในชั้นต่างๆ ไม่มีวันจบสิ้น

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546:249) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการในการ พิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หรือไม่ ต้องทำการแก้ไขสิ่งใดอีกหรือไม่เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

บุญชม ศรีสะอาด (2546:11) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง การพิจารณา เปรียบเทียบและการตัดสินเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ในระบบหลักสูตรว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างไร มีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวังและการปฏิบัติจริงเพียงใด หลักสูตรนั้นมี ประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรนั้น ให้ดีขึ้น ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงขาดในเรื่องของการประเมินหลักสูตรไม่ได้เลย

ศิริชัย กาญจนวาสี (2543:3) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อวินิจฉัยจุดเด่นจุดด้อย ของตัวหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง หลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

รุจิร ภูสาระ (2546: 159) กล่าวถึงแนวทางการประเมินหลักสูตร ซึ่งแบ่งออก กว้างๆได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่

1) การประเมินแบบดั้งเดิม (Traditional Evaluation) เป็นการประเมินที่ ใช้การพิจารณาประสิทธิภาพของการสอน โดยการวัดว่านักเรียนสามารถผ่านจุดประสงค์ของ หลักสูตรหรือไม่ ซึ่งสามารถสังเกตจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดจากการนำ หลักสูตรไปใช้ ผู้ประเมินจึงสนใจว่าหลักสูตรนำมาใช้ได้จริงหรือไม่ และเมื่อเสร็จสิ้นการใช้ หลักสูตรแล้วผู้ประเมินจึงอธิบายผลการใช้จากการวัดเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนจาก การที่มีการกำหนดจุดประสงค์ไว้ ครูจึงใช้มาตรฐานเป็นพื้นฐานในการประเมินมาตรฐานเหล่านี้ โดยเขียนในรูปของพฤติกรรมที่สังเกตได้และสามารถวัด โดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Tests) ดังนั้นการประเมินแบบดั้งเดิม จึงใช้วิธีการพิจารณาจากการวัดผลการปฏิบัติของ นักเรียนตามจุดประสงค์โดยใช้แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์

2) การประเมินแบบคลื่นลูกใหม่ (New – wave Evaluation) เกิดขึ้นเมื่อมี การวิพากษ์วิจารณ์กันแพร่หลายออกไปว่า การทดสอบไม่ใช่เป็นวิธีเดียวเท่านั้นในการประเมินผล แต่ยังมีองค์ประกอบอื่นๆที่เข้ามาเกี่ยวข้องอีกมาก ผู้ที่เชื่อถือการประเมินแบบคลื่นลูกใหม่ เชื่อว่า

การศึกษาเป็นกระบวนการปฏิบัติงานในโรงเรียนเป็นประเด็นสำคัญ ที่เข้าใจผลที่เกิดจากการเรียนการสอน

ศิริพงษ์ เสาภายน (2547:136) กล่าวว่า การประเมินเป็นผลการประเมินคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งทางการศึกษาหมายถึง การพิจารณา คุณภาพ ประสิทธิภาพ คุณค่าของโครงการ ผลลัพธ์โครงการ กระบวนการ วัตถุประสงค์หลักสูตร การประเมินผลจึงจำเป็นต้องใช้การทดสอบและวิธีการตัดสินใจ ได้แก่

1) การกำหนดมาตรฐานการตัดสินใจด้านคุณภาพและการพิจารณาว่ามาตรฐานเหล่านี้ ควรใช้มาตรฐานสัมพัทธ์ (Relative Standard) หรือมาตรฐานสัมบูรณ์ (Absolute Standard)

2) การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

3) การนำมาตรฐานที่กำหนดมาตัดสินคุณภาพ การประเมินผลจึงสามารถนำมาใช้ในสภาพปัจจุบันหรืออาจจะนำมาใช้ในการเสนอความคิดเพื่อพัฒนาต่อไปในอนาคต

ทะนงศักดิ์ วันชัย และคณะ (2548: 13) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการประเมินคุณค่าของหลักสูตรว่าบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจที่จะทำหลักสูตร

สรุปได้ว่า การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง กระบวนการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาเปรียบเทียบและการตัดสินใจเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ เพื่อพิจารณาถึง จุดเด่นจุดด้อยของหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรอันเป็นแนวทางในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้นไป

2.2.2 องค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ(2548 :7) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการประเมินว่า สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output)

2.2.2.1 องค์ประกอบด้านปัจจัย ได้แก่

1) ด้านผู้เรียน ซึ่งมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรู้เดิมหรือพื้นฐานของผู้เรียน เจตคติของผู้เรียน ความถนัดทางการเรียน และทักษะในการปฏิบัติงาน

2) ด้านผู้สอน ซึ่งมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานของผู้สอนวุฒิการศึกษา / สาขาที่จบการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน แรงจูงใจ / ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สมรรถภาพการใช้สื่อการสอน

3) ด้านผู้บริหาร ซึ่งมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านบริหารจัดการ หลักสูตร วุฒิการศึกษา / สาขาที่จบการศึกษาประสบการณ์ในการบริหาร แรงจูงใจ / ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ความเป็นผู้นำทางวิชาการ

4) ด้านปัจจัยสนับสนุน ซึ่งมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์งบประมาณที่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน

2.2.2.2 องค์ประกอบด้านกระบวนการ ได้แก่

1) ด้านบริหาร ซึ่งมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ เทคนิคและลักษณะการบริหาร การนิเทศภายในและภายนอก การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับคณะครูอาจารย์ฯลฯ

2) ด้านผู้สอน ซึ่งมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ การจัดบรรยากาศเรียนรู้ในห้องเรียน การจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและปฏิบัติ การใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ มีกิจกรรมหลักในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญในการวัดและประเมินผล การสอนซ่อมเสริม การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี การวิจัยในชั้นเรียน

3) ด้านผู้เรียน ซึ่งมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ อัตราการมาเรียน ความสนใจและตั้งใจ การมีโอกาสร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การได้ฝึกปฏิบัติและประเมินตนเอง

4) ด้านปัจจัยสนับสนุน ซึ่งมีตัวบ่งชี้ ได้แก่ การใช้อาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติการต่างๆ การใช้งบประมาณ และการจัดกิจกรรมใช้แหล่งวิชาการในชุมชน

2.2.2.3 องค์ประกอบด้านผลผลิต ได้แก่

1) ด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเช่น ความรู้ความเข้าใจความสามารถในการปฏิบัติ

2) ด้านเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน

3) ด้านทักษะต่างๆของผู้เรียน

4) ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน

5) ด้านผลที่เกิดขึ้นกับผู้สอน

6) ด้านผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา

2.2.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 250-251) สรุปไว้ว่า

1) เพื่อหาคคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นสามารถสนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างไร

2) เพื่ออธิบายและพิจารณาว่าลักษณะของส่วนประกอบต่างๆ ของหลักสูตร ในแง่ต่างๆ เช่น หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลว่าสอดคล้องกันหรือไม่ หรือสนองความต้องการหรือไม่

3) เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ มีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง การประเมินผลในลักษณะนี้มักจะดำเนินไปในช่วงที่ขณะใช้หลักสูตร

4) เพื่อตัดสินว่า การบริหารงานด้านวิชาการและบริหารงานด้านหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่เพื่อหาทางแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

5) เพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตร คือผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากการผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วตามหลักสูตรว่าเป็นไปตามความมุ่งหวังหรือไม่

6) เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ในหลักสูตร

7) เพื่อช่วยในการตัดสินว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปหรือควรปรับปรุงพัฒนา หรือเพื่อยกเลิกการใช้หลักสูตรนั้นหมด การประเมินผลในลักษณะนี้ จะดำเนินการหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่ง แล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ดี บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด สอนองความต้องการของสังคมเพียงใด เหมาะสมกับการนำไปใช้ต่อไปหรือไม่

การประเมินผลหลักสูตรอาจแบ่งเป็นระบบการประเมินย่อยได้ดังนี้ คือการประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินระบบหลักสูตร การประเมินระบบการบริหารหลักสูตร การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน การประเมินการสอนของผู้สอนและการประเมินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา (มาเรียม นิลพันธุ์, 2543: 7)

การประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของการประเมิน 3 ประการ (ไพศาล หวังพานิช, 2546: 17) ดังนี้

1) ความถูกต้องความเป็นจริง (Relevancy) นักประเมินต้องประเมินได้ตรงวัตถุประสงค์และตรงประเด็น เป็นการประเมินสิ่งที่ต้องการจะประเมินได้อย่างแท้จริง

2) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) นักประเมินต้องประเมินอย่างตรงไปตรงมาอธิบายได้มั่นใจได้ ทั้งนี้ต้องอาศัยข้อมูลที่มีคุณภาพและความเพียงพอของข้อมูล

3) ความยุติธรรม (Fair) นักประเมินต้องซื่อตรงไม่ลำเอียง (Un-bias) ไม่บิดเบือนจากข้อมูลหรือความเป็นจริงที่ปรากฏโดยอาศัยเกณฑ์ (Criteria) การพิจารณาตัดสินที่เหมาะสมและชัดเจน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร คือ ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร โดยพิจารณาหาคุณค่าของหลักสูตรในเรื่องความเหมาะสม ความสอดคล้องของหลักสูตรตั้งแต่วัตถุประสงค์ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ตลอดจนในการประเมินหลักสูตรควรคำนึงถึงความถูกต้องและความเป็นจริง ความน่าเชื่อถือและความยุติธรรม ผลที่เกิดขึ้นจากประเมินหลักสูตรช่วยให้ทราบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมมากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2.4 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรที่ใช้อยู่โดยทั่วไปมีอยู่ด้วยกันหลายรูปแบบ ผู้วิจัยขอเสนอการประเมินหลักสูตรแต่ละรูปแบบดังนี้

- 1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของครอนบัก (Cronbach)
- 2) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Stake)
- 3) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสกริเวน (Scriven)
- 4) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler)
- 5) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Danial L. Stufflebeam)

1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของครอนบัก(Cronbach)

แนวคิดการประเมินของครอนบัก (Cronbach 1963, อ้างถึงในศิริชัย กาญจนาวาสี 2552: 18) มุ่งเน้นการประเมินเพื่อการตัดสินครอนบักได้เสนอว่า การประเมินที่จะนำไปสู่การตัดสินนั้นมี 3 กรณีคือ

1) การปรับปรุงหลักสูตรรายวิชา เพื่อช่วยตัดสินว่า วัสดุอุปกรณ์ การสอน และวิธีการสอนที่ใช้อยู่เป็นที่พอใจแล้วหรือยังมีส่วนใดบ้างที่ควรปรับปรุงแก้ไข

2) การพิจารณาตัวบุคคล เพื่อช่วยตัดสินว่าจะวางแผนการสอนอย่างไรจึงจะสอดคล้องกับความต้องการด้านต่างๆ ของนักเรียน

3) การจัดระบบบริหาร เพื่อช่วยตัดสินว่าจะวางแผนการสอนอย่างไรจึงจะสอดคล้องกับความต้องการด้านต่างๆ ของนักเรียน

ครอนบัคได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรไว้ 4 วิธี คือ

- 1) การศึกษากระบวนการ เป็นการศึกษาขั้นตอนต่างๆ ในระหว่างการดำเนินการเรียนการสอน และมีจุดเน้นที่การปฏิบัติงานของครู
- 2) การวัดความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจะวัดความสามารถในหลายด้านซึ่งผู้ประเมินสามารถใช้วิธีการวัดได้หลายวิธี ไม่ควรจำกัดเฉพาะภายในขอบเขตของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเท่านั้น
- 3) การวัดเจตคติ เชื่อว่าเจตคติเป็นความเชื่อของคนใดคนหนึ่ง ถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ผู้เรียนจะมีความสนใจในกิจกรรมการเรียน การวัดเจตคติอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม
- 4) การติดตามผล เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาติดตามผลผู้สำเร็จตามหลักสูตร โดยมุ่งผลของหลักสูตรหรือวิชาในภาพรวม ไม่เน้นการเปรียบเทียบหลักสูตรซึ่งมีความเบี่ยงเบนง่าย

2) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Stake)

Stake (1967: 525-540) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินหลักสูตรว่าผู้ประเมินต้องทราบข้อมูลที่แท้จริงให้ได้ เพื่อจะอธิบายและตัดสินใจสิ่งที่กำลังศึกษานั้น คือ การประเมินควรพิจารณาอย่างครอบคลุมมิใช่ส่วนใดของโครงสร้าง ซึ่งสเตคได้เสนอแนะให้ทำการประเมินองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

- 1) การประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อน (antecedents) ประเมินสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่กับการดำเนินการใช้หลักสูตร หรือสภาพเงื่อนไขปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ
- 2) การประเมินกระบวนการ (transactions) การประเมินเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ประเมินกิจกรรมดำเนินการกิจกรรมที่ปฏิบัติ
- 3) การประเมินผลผลิต (outcomes) ประเมินความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนหรือผลการนำโครงการไปปฏิบัติ

ในการรวบรวมข้อมูลผู้ประเมินต้องบันทึกข้อมูลทั้ง 3 ประการ และแยกเป็น 4 ลักษณะ คือ

- 1) ผลที่คาดหวัง (intents) จะครอบคลุมวัตถุประสงค์และเป้าหมายทั้งหมดของโครงการ
- 2) ผลที่เกิดขึ้นจริง (observation) คือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
- 3) มาตรฐานในการดำเนินงาน (standards) หมายถึง คุณลักษณะที่ควรมีควรได้รับ ควรกระทำ
- 4) การตัดสินใจ (judgment) เป็นการพิจารณาสรุปเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นหรือสิ่งที่นำไปปฏิบัติการ และผลการดำเนินการในการประเมิน

องค์ประกอบทั้ง 3 สเตคได้เสนอแนวทางในการรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลในการอธิบายและข้อมูลในการตัดสินใจ

- 1) ข้อมูลในการอธิบาย เป็นการศึกษาความสอดคล้องและความสัมฤทธิ์ขององค์ประกอบต่างๆระหว่างผลที่คาดหวังและผลที่เกิดขึ้นจริง
- 2) ข้อมูลในการตัดสินใจเป็นการนำเอาข้อมูลจริงของแต่ละองค์ประกอบไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสัมบูรณ์ คือ การเปรียบเทียบที่ใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดคุณภาพหรือความเป็นเลิศไว้อย่างแน่นอนว่าเป็นอย่างไร หรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานสัมพัทธ์ คือ การใช้หลักสูตรอื่นที่คล้ายกันมาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ

ข้อจำกัด

ทงศ์กิจ วันชัย และคณะ (2548: 15) กล่าวว่า รูปแบบการประเมินดังกล่าวมีข้อจำกัด ดังนี้

- 1) ไม่มีการเสนอแนววิธีการรวบรวมข้อมูล ในแต่ละองค์ประกอบอย่างเพียงพอว่าจะทำอย่างไร การประเมินหลักสูตรและเหตุผลควรทำอย่างไร มีการประเมินหรือไม่ เนื่องจากไม่มีการอธิบายอย่างชัดเจน
- 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มิได้กล่าวถึงว่าจะจัดเข้าองค์ประกอบใด จุดเน้นของแนวคิดนี้ให้มีการประเมินวัตถุประสงค์หรือไม่

3) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสกริเวน (Scriven)

Scriven (1969: 60-75) ได้เสนอแนวคิด โดยเน้นการประเมินออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

- 1) การประเมินย่อย (formative evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ หรือการดำเนินหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
- 2) การประเมินรวมหรือการประเมินรวบยอด (summative evaluation) เป็นการประเมินสรุปของหลักสูตรจะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดกระบวนการใช้หลักสูตรแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร ตลอดจนหาจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของหลักสูตรที่ได้ดำเนินการไปแล้วเพื่อนำไปใช้กับหลักสูตรอื่น
- 3) การประเมินภายใน (intrinsic evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ภายในตัวของมันเอง เช่น การประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการในการให้คะแนนและเจตคติของครู เป็นต้น
- 4) การประเมินผลสำเร็จ (pay-off evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่างๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งในการดำเนินการหลักสูตร เช่น การประเมินผลที่เกิดจากการเรียนการสอนของครูที่มีต่อนักเรียนหรือผลที่เกิดกับครูหรือผลที่เกิดกับผู้ปกครอง เป็นต้น

4) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler)

Tyler (1970: 110-125) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการพิจารณาผู้เรียนว่ามีความก้าวหน้าตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบการจัดการศึกษา 3 ประการ คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการพิจารณาผลสัมฤทธิ์

ขั้น ตอนการประเมินประกอบด้วย

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ
- 2) กำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะ หรือจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด ภายหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 3) กำหนดสถานการณ์ที่แสดงความสำเร็จของจุดมุ่งหมาย
- 4) พัฒนาและเลือกเทคนิคในการจัด

5) กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้อง และ บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

6) รวบรวมข้อมูลที่เป็นผลงานของผู้เรียน

7) เปรียบเทียบข้อมูลกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

8) ถ้าไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จะต้องมีการตัดสินใจปรับปรุง หลักสูตรหรือยกเลิก ถ้าบรรลุจุดมุ่งหมายก็จะใช้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร

ข้อจำกัด

ทวงศักดิ์ วันชัย และคณะ (2548: 16) กล่าวว่ารูปแบบการประเมินดังกล่าว มีข้อจำกัด ดังนี้

- 1) ไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นนอกเหนือจากผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์
- 2) เนื่องจากเน้นทดสอบวัดจุดประสงค์ เครื่องมือที่ใช้ต้องมีมาตรฐาน จึง เป็นปัญหาในกรณีที่สร้างเครื่องมือจะมีความเป็นมาตรฐานเพียงพอหรือไม่

5) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

Stufflebeam (1971 : 261-265) ได้เสนอรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ โดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวกับการวางแผน โครงสร้างการดำเนินการและการตัดสินใจเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยประเมินองค์ประกอบของ หลักสูตร 4 ด้าน คือ

1) การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบท (context evaluation) เป็นการ ประเมินสภาพแวดล้อม สภาพที่พึงปรารถนา และสภาพที่เป็นจริงบังชี้ถึงปัญหา และความต้องการ อันนำไปสู่การตัดสินใจ

2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) เป็นการประเมินการใช้ ทรัพยากรเพื่อการวิเคราะห์ทางเลือกสำหรับการวางแผนและการออกแบบการใช้หลักสูตร

3) การประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นการประเมิน กระบวนการต่างๆของการใช้หลักสูตร สำหรับการตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใดและจะแก้ไข อย่างไร

4) การประเมินผลผลิต (product evaluation) เป็นการประเมินองค์ประกอบ ที่เป็นผลผลิตของผลกระทบบของการใช้หลักสูตรว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ และยังเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิกการใช้หลักสูตร

จากรูปแบบการประเมินหลักสูตรทั้ง 5 รูปแบบ ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบประเมินหลักสูตรแบบชิปปี้ (CIPP model) เพื่อประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เพราะเป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของหลักสูตรมากกว่ารูปแบบการประเมินอื่นๆ มีความทันสมัยและเป็นการประเมินที่ต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียด และช่วยในการตัดสินใจดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรของผู้ที่มีหน้าที่ในการตัดสินใจ

2.3 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2548 และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2548

2.3.1 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2548

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 ให้หลักสูตรปริญญาตรีต้องดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรดังนี้ (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, พฤษภาคม 2548)

2.3.1.1 ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรี มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษาปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชานั้นๆ โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ห้อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสาร กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

2.3.1.2 ระบบการจัดการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันการศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงได้กับการศึกษาภาคปกติสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาคหรือระบบจตุรภาคให้ถือแนวทางดังนี้

1) ระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษา มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

2) ระบบจตุรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษา มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

3) สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

2.3.1.3 การคิดหน่วยกิต

1) รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

2) รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

3) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

4) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

2.3.1.4 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

1) หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกินกว่า 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

2) หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกินกว่า 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

3) หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกินกว่า 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกินกว่า 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)จะต้องถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรี และจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้นๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุ คำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

ทั้งนี้ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

2.3.1.5 โครงสร้างหลักสูตร

ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิต ของแต่ละหมวดวิชาดังนี้

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเองผู้อื่น และสังคมเป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชา หรือลักษณะบูรณาการใดๆก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไปโดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี(ต่อเนื่อง)อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี(ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

2) หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกนวิชาเฉพาะด้านวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้โดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมดังนี้

(2.1) หลักสูตรปริญญาตรี(4ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต

(2.2) หลักสูตรปริญญาตรี(5ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต

(2.3) หลักสูตรปริญญาตรี(ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 144 หน่วยกิต

(2.4) หลักสูตรปริญญาตรี(ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชา เฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยววิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิตและวิชาโท ต้องมีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวน หน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิตและให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

3) หมวดวิชาเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใดๆในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบ โอนหน่วยกิต รายวิชาในหมวด วิชา ศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่ สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบ โอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่ การศึกษาในระบบและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบ โอนของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

2.3.1.6 จำนวนคุณวุฒิของอาจารย์ ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลา ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ไม่น้อยกว่า 5 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน ทั้งนี้ อาจารย์ในแต่ละหลักสูตรจะเป็น อาจารย์ประจำเกินกว่า 1หลักสูตร ในเวลาเดียวกันไม่ได้

2.3.1.7 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1) หลักสูตรปริญญาตรี (4ปี 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัยหรือตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2548

2.3.1.8 การลงทะเบียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิตและไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และจะสำเร็จการศึกษาได้ดังนี้

1) หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

2) หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

3) หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 10 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 20 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและมีความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่จำนวนหน่วยกิต แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ต้องลงให้ครบตามจำนวนหน่วยกิต ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

2.3.1.9 เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้สถาบันอุดมการณ์ศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรี

สถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

2.3.1.10 ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา นั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย ปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด

2.3.1.11 การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ประเด็น คือ

- 1) การบริหารหลักสูตร
- 2) ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน
- 3) การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา
- 4) ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้

บัณฑิต

2.3.1.12 การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆอย่างน้อยทุกๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

2.3.1.13 ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

2.4 หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัย วงษ์ชวลิตกุล พุทธศักราช 2549

2.4.1 ชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญา

2.4.1.1 ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ

Bachelor's Degree Program of Business Administration in Management

2.5.1.2 ชื่อปริญญา

ภาษาไทย

ชื่อเต็ม บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการ)

ชื่อย่อ บธ.บ.(การจัดการ)

ภาษาอังกฤษ

ชื่อเต็ม Bachelor of Business Administration (Management)

ชื่อย่อ B.B.A (Management)

2.4.2 ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.4.2.1 ปรัชญาของหลักสูตร

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ จัดและดำเนินการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับปรัชญาที่ว่า “จริยธรรม นำปัญญา มุ่งเน้นวิชาการ สร้างเสริมวิชาชีพ ทำประโยชน์เพื่อสังคม” และยังจัดการศึกษาของสาขาตามมาตรฐานการศึกษาระดับปริญญาตรีและมุ่งสู่ความทันสมัย ความเป็นสากล ทันต่อความก้าวหน้าในวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคมรวมถึงการจัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นในอนาคต เพื่อพัฒนาตลาดแรงงานทางธุรกิจของประเทศให้มีความรู้ ความชำนาญมากขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ

2.4.2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนมีทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพการจัดการ

2) เพื่อให้ผู้จบการศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงาน และสามารถปรับหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมสอดคล้อง ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมและธุรกิจ

3) เพื่อให้ผู้จบการศึกษาได้ตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าต่อสังคมอย่างมีความสุข

4) เพื่อให้ผู้จบการศึกษาสามารถไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.4.3 การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

2.4.3.1 กำหนดการเปิดสอน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549

2.4.3.2 หลักเกณฑ์การคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษา

1) คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

1.1 เป็นผู้ที่มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือเทียบเท่า

1.2 เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี

1.3 ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ซึ่งเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ หรือเป็น

โรคที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

2.4.3.3 การสมัครและการคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษา

ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาจะต้องผ่านการสอบคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัยจะกำหนดรายละเอียด และประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

2.4.3.4 การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

2.4.3.4.1 ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา จะมีสภาพนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียน เป็นนักศึกษาแล้ว และในการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษานี้ ผู้สมัครต้องนำหลักฐานต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดไปรายงานตัวต่อแผนกทะเบียน และประเมินผลของมหาวิทยาลัย

2.4.3.4.2 ผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาด้วยตนเอง และลงทะเบียนรายวิชาต่าง ๆ สำหรับภาคการศึกษาแรก ตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามระเบียบ

2.4.3.5ระบบการศึกษา

1) มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาในระบบทวิภาคโดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคต้น และภาคปลาย หนึ่งภาคการศึกษามีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ภาคฤดูร้อนหนึ่งภาคการศึกษามีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ หรือมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับภาคการศึกษาปกติ ภาคฤดูร้อน 2 ภาค ให้เทียบเท่ากับ 1 ภาคการศึกษาปกติ

2) นักศึกษาใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา ทั้งนี้ให้นับจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้ารับการศึกษานในหลักสูตรนั้น

3) นักศึกษาของมหาวิทยาลัย จะต้องเรียนตามหลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

4) นักศึกษามี 2 ประเภท คือ นักศึกษาปกติ (Regular student) และนักศึกษารอพินิจ (Probation student)

4.1) นักศึกษาปกติ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนแรก และสอบได้เต็มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative grade point average) (GPA) ไม่ต่ำกว่า 2.00

4.2) นักศึกษารอพินิจ ได้แก่ นักศึกษาที่สอบได้เต็มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.50 ถึง 1.99 แต่ยังไม่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ 16

5) “หน่วยกิต” หมายความว่า จำนวนเลขที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาที่นักศึกษาได้รับในแต่ละรายวิชา ซึ่งจะมีหน่วยกิตประจำอยู่ การกำหนดหน่วยกิตสำหรับแต่ละรายวิชา มีหลักเกณฑ์ดังนี้ การบรรยายหรือการเรียนการสอนใช้เวลาสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษาปกติ หรือ 2 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษาภาคฤดูร้อนเป็นปริมาณการศึกษา 1 หน่วยกิต

6) หน่วยกิตเรียน คือ จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

7) หน่วยกิตคำนวณรายภาค คือ จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของทุกรายวิชาที่ นักศึกษาได้รับสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C, D+, D และ F

2.4.3.6 ระยะเวลาการศึกษา

ระยะเวลาการศึกษาดลอดหลักสูตร สำเร็จการศึกษาใน 8 ภาคการศึกษา ปกติ หรืออาจสำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ และเวลาการศึกษาอย่างมากไม่เกิน 8 ปีการศึกษา นับแต่วันลงทะเบียนเรียนครั้งแรก มีหน่วยกิตสะสมอย่างน้อย 130 หน่วยกิต

2.4.3.7 การลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา

1) การลงทะเบียนเรียน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ถ้าวิชาใดที่ต้องศึกษาก่อน (Pre-requisite) ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักสูตร นักศึกษาจะต้องสอบวิชาที่ต้องศึกษาก่อนให้ได้เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและได้รับอนุมัติจากคณบดี จึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนวิชานั้นได้

2) นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนให้เสร็จเรียบร้อย ภายในกำหนดที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ในแต่ละภาคเรียน แต่ต้องไม่ช้ากว่า 2 สัปดาห์ หลังจากวันสุดท้ายของการลงทะเบียนปกติ และถ้าจะลงทะเบียนหลังกำหนด คือ หลังจากวันสุดท้ายของการลงทะเบียนปกติ ไม่เกิน 2 สัปดาห์ ต้องได้รับอนุญาตจากอธิการบดีมหาวิทยาลัย

3) นักศึกษาที่ลงทะเบียนช้ากว่าที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยไม่ได้ปฏิบัติ ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย จะไม่มีสิทธิเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ

4) นักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนตามกำหนด จะไม่มีสิทธิเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ

5) รายวิชาใดที่เป็นวิชาเลือกจะต้องมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า 15 คนจึงจะเปิดสอน

6) การลงทะเบียนวิชาต่าง ๆ ของแต่ละภาคการศึกษา นักศึกษาสามารถลงทะเบียนโดยให้มีหน่วยกิตรวม ดังนี้

6.1) นักศึกษาปกติ จะต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และไม่เกิน 21 หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนจะลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 9 หน่วยกิต

6.2) นักศึกษารอพินิจ จะต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาหนึ่งไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต และไม่เกิน 12 หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนจะลงทะเบียนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต

6.3) ในกรณีที่นักศึกษาจะจบหลักสูตรหรือในกรณีที่จำเป็นต้องลงทะเบียนเรียนไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในข้อ 9.6.1 และ 9.6.2 ต้องได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดี

7) กำหนดวันลงทะเบียนและวิธีการลงทะเบียนให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

8) ในภาคการศึกษาปกติ หากนักศึกษาไม่ได้ลงทะเบียนเรียน เนื่องจากมีความจำเป็น หรือมีเหตุอันควรจะต้องลาพักการเรียนสำหรับภาคการศึกษานั้น ให้ทำหนังสือขอลาพักการเรียนต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยภายใน 30 วัน นับแต่วันเปิดการศึกษา และในการขอลาพักการเรียนนี้จะต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพนักศึกษาตามอัตราที่กำหนดไว้

9) ในกรณีที่นักศึกษาที่ลงทะเบียนแล้ว และมีความจำเป็น หรือมีเหตุอันเป็นสมควรลาพักการเรียนได้ โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับที่กล่าวในข้อ 7.8 ในกรณีที่นักศึกษาจะได้รับ W สำหรับรายวิชาที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น อนึ่งการคืนเงินค่าหน่วยกิตให้อยู่ในดุลพินิจของอธิการบดี

10) ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันสมควร มหาวิทยาลัยอาจประกาศงดการเปิดสอนวิชาใดวิชาหนึ่งหรือจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งก็ได้ การประกาศงดการเปิดสอนที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนนั้นแล้ว จะต้องกระทำภายในสัปดาห์แรกของการเปิดการเรียนภาคปกติ หรือ 3 วันแรกของภาคฤดูร้อน

2.4.3.8 ระบบการวัดผลการศึกษา

1) มหาวิทยาลัยใช้ระบบการวัดผลการศึกษาในคณะและสาขาวิชาต่าง ๆ โดยใช้อักษรระดับคะแนน (Letter grade) ความหมายและแต้มระดับคะแนน (Grade point) ดังนี้

อักษรระดับ คะแนน	ความหมาย	แต้มระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	ปานกลาง (Fairly good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0
D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very poor)	1.0
F	ตก (Fail)	0
I	ยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)	-
W	การขอลถอน (Withdraw)	-
S	พอใจ (Satisfactory)	-
U	ไม่พอใจ (Unsatisfactory)	-

ตารางที่ 2.4.3.8.1 ค่าอักษรแทนระดับคะแนน

2) การให้อักษรระดับคะแนน ให้เป็นดังนี้

2.1) การให้ A, B+, B, C+, C, D+, D และ F จะกระทำได้ในกรณี

ต่อไปนี้

1) รายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบหรือมีผลงานที่ประเมินผลได้

ตามแต้มระดับคะแนน

2) เปลี่ยนจาก I ภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ

ถัดไป

2.2) การให้ F จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

1) นักศึกษาเข้าสอบและสอบตก

2) นักศึกษาขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิการบดี

3) นักศึกษาไม่มีสิทธิ์เข้าสอบเนื่องจากการตัดสินใจ

เวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ในวิชานั้น ๆ

4) เปลี่ยนอักษรระดับคะแนนจาก I เป็น F โดยอัตโนมัติ

เนื่องจาก ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของ I เพราะนักศึกษาไม่ทำการสอบ หรือทำงานที่อาจารย์ผู้สอน

กำหนดให้ เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนรายงานผลการประเมินได้ภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

2.3) การให้ I จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

1) นักศึกษาป่วยก่อนสอบ หรือระหว่างสอบเป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ และปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบการลาป่วย โดยได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย แต่ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2) นักศึกษาขาดสอบโดยเหตุสุดวิสัย และอธิการบดีอนุมัติ

3) นักศึกษาทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษายังไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นสมควรให้หรือผลการศึกษาโดยความเห็นชอบของหัวหน้าสาขาวิชา และแจ้งให้แผนกทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมกับการเรียนของนักศึกษาอื่นที่ลงทะเบียนรายวิชานั้น

2.4) การให้ W จะกระทำได้หลังจากสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือหลังจาก 3 วันแรกของภาคฤดูร้อนในรายวิชาที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชาเรียน

2.4.3.9 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรประกอบไปด้วย 3 หมวดวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 34 หน่วยกิต

1.1 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน 10 หน่วยกิต

บังคับ 3 วิชา จำนวน 4 หน่วยกิต

201103 หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ 1 0 หน่วยกิต

(ไม่นับหน่วยกิตสำหรับผู้ที่มีความรู้ยังไม่ถึง 201104)

201104 หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ 2 3 หน่วยกิต

201106 พลศึกษา 1 หน่วยกิต

เลือก 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต จากวิชาต่อไปนี้

201101 พัฒนาการของวิทยาศาสตร์ 3 หน่วยกิต

201107 วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน 3 หน่วยกิต

เลือก 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต จากวิชาต่อไปนี้

201102 มนุษย์กับภาวะร่างกายและจิตใจ 3 หน่วยกิต

201105 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 3 หน่วยกิต

1.2 กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์ จำนวน 9 หน่วยกิต

บังคับ 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต

201111 อารยธรรมไทย 3 หน่วยกิต

เลือก 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต จากวิชาต่อไปนี้

201112 ตรรกวิทยา 3 หน่วยกิต

201116 สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า 3 หน่วยกิต

เลือก 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต จากวิชาต่อไปนี้

201113 อารยธรรมตะวันตก 3 หน่วยกิต

201114 อารยธรรมตะวันออก 3 หน่วยกิต

1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 6 หน่วยกิต

201121 มนุษย์กับสังคม 3 หน่วยกิต

201122 จิตวิทยาทั่วไป 3 หน่วยกิต

1.4 กลุ่มวิชาภาษา จำนวน 9 หน่วยกิต

201131 การใช้ภาษาไทย 1 3 หน่วยกิต

201141 ภาษาอังกฤษ 1 3 หน่วยกิต

201142 ภาษาอังกฤษ 2 3 หน่วยกิต

หรือรายวิชาศึกษาทั่วไป รายวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยฯ โดยจะต้องมีจำนวนหน่วยกิตเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มวิชา

2. หมวดวิชาเฉพาะ**2.1 วิชาแกน จำนวน 45 หน่วยกิต**

202201 หลักการบัญชี 1 3 หน่วยกิต

202202 หลักการบัญชี 2 3 หน่วยกิต

202211 คอมพิวเตอร์เบื้องต้น 3 หน่วยกิต

202221 หลักการจัดการ 3 หน่วยกิต

202241 การเงินธุรกิจ 3 หน่วยกิต

202251 การภาษีอากร 3 หน่วยกิต

202261 หลักการตลาด 3 หน่วยกิต

202270 หลักเศรษฐศาสตร์ 3 หน่วยกิต

202280 หลักการวิเคราะห์เชิงปริมาณเบื้องต้น 3 หน่วยกิต

202281	สถิติธุรกิจ	3 หน่วยกิต
202282	การจัดการการผลิต	3 หน่วยกิต
202290	กฎหมายธุรกิจ	3 หน่วยกิต
202291	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1	3 หน่วยกิต
202292	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2	3 หน่วยกิต
202293	จริยธรรมธุรกิจ	3 หน่วยกิต

2.2 วิชาเอกบังคับและเอกเลือก จำนวน 45 หน่วยกิต

2.2.1 วิชาเอกบังคับ จำนวน 30 หน่วยกิต

208203	การบัญชีเพื่อการจัดการ	3 หน่วยกิต
208311	ความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจ	3 หน่วยกิต
208312	การจัดการทรัพยากรมนุษย์	3 หน่วยกิต
208313	ความรับผิดชอบต่อสังคมในองค์กร	3 หน่วยกิต
208314	ภาวะผู้นำ	3 หน่วยกิต
208315	กลยุทธ์การบริหารการสื่อสารในองค์กร	3 หน่วยกิต
208316	การประกอบการและธุรกิจใหม่	3 หน่วยกิต
208317	การจัดการคุณภาพ	3 หน่วยกิต
208318	การจัดการเชิงกลยุทธ์	3 หน่วยกิต
208411	การบริหารโครงการ	3 หน่วยกิต

2.2.2 วิชาเอกเลือก จำนวน 15 หน่วยกิต

208331	จิตวิทยาธุรกิจ	3 หน่วยกิต
208332	ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	3 หน่วยกิต
208431	การจัดการนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง	3 หน่วยกิต
208432	การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจและ การแก้ปัญหาทางการจัดการ	3 หน่วยกิต
208433	การบริหารสำนักงาน	3 หน่วยกิต
208434	การบริหารการจัดส่ง	3 หน่วยกิต
208435	ทักษะผู้บริหาร	3 หน่วยกิต
208436	การพยากรณ์ธุรกิจ	3 หน่วยกิต
208437	สถานการณ์ปัจจุบันทางการจัดการ	3 หน่วยกิต
208438	การวิจัยธุรกิจ	3 หน่วยกิต

208439	สัมมนาการจัดการ	3 หน่วยกิต
208440	การบริหารความขัดแย้งและเทคนิคเจรจาต่อรอง	3 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวน 6 หน่วยกิต

นักศึกษาอาจเลือกศึกษาวิชาใดที่เปิดสอน ทั้งในคณะหรือนอกคณะเป็นวิชาเลือกให้ครบจำนวน 6 หน่วยกิต ยกเว้นวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

4. แผนการศึกษาและคำอธิบายรายวิชา

แผนการศึกษา

หลักสูตร 4 ปี

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
201103	หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ 1	0 (3-0)
201107	วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	3 (3-0)
201112	ตรรกวิทยา	3 (3-0)
201114	อารยธรรมตะวันออก	3 (3-0)
201121	มนุษย์กับสังคม	3 (3-0)
201131	การใช้ภาษาไทย 1	3 (3-0)
201141	ภาษาอังกฤษ 1	3 (3-0)
202201	หลักการบัญชี 1	3 (3-0)
	รวม	21(24-0)

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
201104	หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ 2	3 (3-0)
201105	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0)
201106	พลศึกษา	1 (1-1)
201111	อารยธรรมไทย	3 (3-0)
201122	จิตวิทยาทั่วไป	3 (3-0)
202202	หลักการบัญชี 2	3 (3-0)
202211	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	3 (2-2)
	รวม	19(18-3)

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
201142	ภาษาอังกฤษ 2	3 (3-0)
202241	การเงินธุรกิจ	3 (3-0)
202261	หลักการตลาด	3 (3-0)
202270	หลักเศรษฐศาสตร์	3 (3-0)
202281	สถิติธุรกิจ	3 (3-0)
208311	ความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจ	3 (3-0)
	รวม	18(18-0)

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
202221	หลักการจัดการ	3 (3-0)
202280	หลักการวิเคราะห์เชิงปริมาณเบื้องต้น	3 (3-0)
202290	กฎหมายธุรกิจ	3 (3-0)
202291	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1	3 (3-0)
202293	จริยธรรมทางธุรกิจ	3 (3-0)
208312	การจัดการทรัพยากรมนุษย์	3 (3-0)
	รวม	18(18-0)

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
202282	การจัดการการผลิต	3 (3-0)
202292	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2	3 (3-0)
208203	การบัญชีเพื่อการจัดการ	3 (3-0)
208313	ความรับผิดชอบต่อสังคมในองค์กร	3 (3-0)
208314	ภาวะผู้นำ	3 (3-0)
	รวม	15(15-0)

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
202251	การภาษีอากร	3 (3-0)
208315	กลยุทธ์การบริหารการสื่อสารในองค์กร	3 (3-0)
208316	การประกอบการและธุรกิจใหม่	3 (3-0)
208318	การจัดการเชิงกลยุทธ์	3 (3-0)
.....	วิชาเอกเลือก 1 วิชา	3 (3-0)
	รวม	15(15-0)

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
208317	การจัดการคุณภาพ	3 (3-0)
.....	วิชาเอกเลือก 1 วิชา	3 (3-0)
.....	วิชาเอกเลือก 1 วิชา	3 (3-0)
.....	วิชาเลือกเสรี 1 วิชา	3 (3-0)
	รวม	12(12-0)

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2

รหัส	ชื่อวิชา	หน่วยกิต(ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
208411	การบริหารโครงการ	3 (3-0)
.....	วิชาเอกเลือก 1 วิชา	3 (3-0)
.....	วิชาเอกเลือก 1 วิชา	3 (3-0)
.....	วิชาเลือกเสรี 1 วิชา	3 (3-0)
	รวม	12(12-0)

5.คำอธิบายรายวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

201101 พัฒนาการของวิทยาศาสตร์

3(3-0)

201101 Development of Natural Science

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

พัฒนาการของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งส่วนใหญ่จะว่าด้วยเรื่องของวิทยาศาสตร์ ภายภาพ นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเน้นถึงทฤษฎีและแนวความคิดทางวิทยาศาสตร์ที่มีผลต่อ มนุษย์ทางด้าน ความคิดและทางด้านวัตถุ พิจารณาผลกระทบของความรู้ ทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม

201102 มนุษย์กับภาวะร่างกายและจิตใจ

3(3-0)

201102 Man Physiological and Psychological Basis

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

กระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในอวัยวะ และระบบอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์ วิธีการรักษาภาวะสมดุลภายในร่างกาย พัฒนาการของพฤติกรรมของมนุษย์ที่สืบเนื่องมาจากภาวะ ร่างกาย บทบาทของกรรมพันธุ์ที่มีต่อพฤติกรรม ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายและจิตใจ

201103 หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์1

0(3-0)

201103 Fundamental Mathematics 1

วิชาบังคับก่อน : กำหนดจากผลการสอบจัดระดับความรู้คณิตศาสตร์ (PT)

เป็นการศึกษาเสริมที่ไม่ได้หน่วยกิต(non-credit) เพื่อช่วยนักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ คณิตศาสตร์ยังไม่สูงพอที่จะเข้าศึกษาในระดับพื้นฐานได้ (รายงานผลการศึกษาระบุเพียง “ใช้ได้” (S) “ใช้ไม่ได้” (U) และจะไม่นำไปคิดรวมกับจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด หรือคำนวณค่าระดับเฉลี่ย)

ศึกษาเซตและโอเปอเรชันของเซต ระบบจำนวนจริงความรู้พื้นฐานของเรขาคณิตวิเคราะห์ ภาคตัดกรวย วงกลม พาราโบลา วงรีไฮเพอร์โบลา ฟังก์ชันเอกซ์โป-เนนเชียล และฟังก์ชันลอการิทึม ตรรกศาสตร์ ฟังก์ชันตรีโกณมิติ วิธีเรียงสับเปลี่ยน และวิธีจัดหมู่ ทฤษฎีเบื้องต้นความน่าจะเป็น การเก็บรวบรวมและนำเสนอข้อมูลสถิติวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

201104 หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ 2**3(3-0)****201104 Fundamental Mathematics 2**

วิชาบังคับก่อน : กำหนดจากผลการสอบจัดระดับความรู้คณิตศาสตร์ (PT) หรือ สอบ 201103 ได้ระดับ S

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิสูจน์ วิธีการพิสูจน์แบบต่าง ๆ อุปนัยวิธีทางคณิตศาสตร์ อสมการค่าสัมบูรณ์ การแก้อสมการ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันชนิดต่าง ๆ การแยกฟังก์ชันเศษส่วนเป็นเศษส่วนย่อย การเขียนกราฟของฟังก์ชัน เรขาคณิตวิเคราะห์ในระนาบเส้นตรง การเลื่อนแกนวงกลม วงรี พาราโบลาและไฮเพอร์โบลาที่มีจุดศูนย์กลาง หรือจุดยอดที่จุดใด ๆ การจัดลำดับและการจัดหมู่ ความน่าจะเป็นอย่างมีเงื่อนไข

201105 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม**3(3-0)****201105 Human and Environment**

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ อันเนื่องมาจากการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีอิทธิพลต่อการปรับตัวและดัดแปลงสภาพแวดล้อม ให้เกิดประโยชน์กับมนุษย์ โดยจะเน้นถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมต่อประชากรภายใน ประเทศ ตลอดจนทางวิธีแก้ไข

201106 พลศึกษา**1(1-1)****201106 Physical Education**

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ปัญหาสุขภาพ สิ่งแวดล้อม ความเชื่อและความเข้าใจผิดในโภชนาการ สมรรถภาพทางกายและการออกกำลังกาย นันทนาการ การพักผ่อนและการนอน การทรงตัว สุขภาพวัยรุ่น สุขภาพจิต ความรู้เรื่องเพศ มารดาและทารก สิ่งเสพติดให้โทษ การต่อสู้โรคภัยไข้เจ็บ โรคติดต่อ น้ำ สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ฯลฯ เพื่อให้นักศึกษาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

201107 วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

3(3-0)

201107 Science in Daily Life

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

การใช้สารเคมีในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้อง ประหยัด ปลอดภัย การป้องกันอันตรายและผลกระทบของสารเคมีต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสารเคมีที่นำมาใช้ในลักษณะของสารปรุงแต่งสารผสมในอาหารเพื่อการบริโภค สารเคมีที่นำมาใช้ในลักษณะของเครื่องสำอาง สารที่ใช้ในการชำระซักล้าง ตลอดจนหลักการทำงาน วิธีใช้ การแก้ไขข้อบกพร่องเบื้องต้น และการเก็บรักษาเครื่องใช้ อุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้าน

กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์

201111อารยธรรมไทย

3(3-0)

201111 Thai Civilization

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

วิวัฒนาการของชนชาติไทยตั้งแต่เริ่มตั้งบ้านเมืองเป็นรัฐอิสระต่างๆ จนเป็นราชอาณาจักรที่มีเอกภาพและความมั่นคงภายใต้การนำของสถาบันกษัตริย์ และสถาบันการศึกษา

แนวความคิด ความเชื่อมั่นศรัทธา ตลอดจนการแสดงออกด้านศิลปะ วรรณคดีและดนตรี ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมในราชสำนัก และวัฒนธรรมพื้นฐานอันประกอบกับเป็นวัฒนธรรม ทั้งนี้โดยเน้นให้เห็นบทบาทที่วัดมีต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม โดยพิจารณาร่วมกับอิทธิพลของอารยธรรม มอญ ขอม อินเดีย และจีน

ศึกษาอิทธิพลตะวันตกที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมของไทย ตลอดจนการสร้างความมั่นคงของชาติ การปรับตัวให้เข้ากับความต้องการใหม่ๆ ซึ่งให้เห็น โดยเฉพาะถึงปฏิริยาการแสดงออกของคนไทยในทางวรรณกรรม ศิลป ดนตรี ตลอดจนการสร้าง ความมุ่งหวังและอุดมการณ์ของชาติในสภาพการณ์ปัจจุบัน

201112 ตรรกวิทยา

3(3-0)

201112 Logic

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ความหมายและความสำคัญของตรรกวิทยาในแง่ปรัชญา การแสดงเหตุผลในทางตรรกวิทยา ขบวนการในการอ้างเหตุผล ตลอดจนอุปมา ข้อโต้เถียง การใช้อ้างอิงเหตุผลในทางตรรกวิทยา วิเคราะห์ประสบการณ์ตามแบบของอริสโตเติล(Aristotle) ฟรานซิสเบคอน (Francis Bacon) และจอห์น สจิวตมิลล์ (John Stuart Mill) การใช้เหตุผลในทางที่ผิด รวมทั้งการใช้เหตุผลในภาษา ความเกี่ยวข้องของเหตุผล และวิธีการทางวิทยาศาสตร์

201113 อารยธรรมตะวันตก

3(3-0)

201113 Western Civilization

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

วิวัฒนาการของอารยธรรมตะวันตกตั้งแต่เริ่มแรก โดยเฉพาะตั้งแต่ยุคกรีกโรมัน โบราณจนถึงยุคปัจจุบัน โดยใช้เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ สภาพของสังคมและสถาบันต่าง ๆ เป็นพื้นฐานเพื่อให้เห็นถึงความนึกคิดที่สำคัญในด้านปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ ตลอดจนผลงานของการแสดงออกในทางศิลปะ วรรณคดีของแต่ละสมัย ทั้งนี้จะเน้นด้านความสัมพันธ์และปฏิภพของปัจจัยแห่งอารยธรรมเหล่านี้ที่มีต่อกันทำให้เกิดการหลอมตัวเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมย่อยจนเกิดเป็นอารยธรรมและลักษณะเฉพาะที่ทำให้เกิดอารยธรรมตะวันตกทรงอิทธิพลต่อโลก

201113 อารยธรรมตะวันออก

3(3-0)

201113 Eastern Civilization

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

วิวัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกจากสภาพสังคมและการดำรงชีวิตอันก่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของอารยธรรมในประเทศอินเดียและจีนก่อนพุทธกาล กำเนิดและอิทธิพลของพุทธศาสนาที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงโลกทรรศน์ และสถาบันทางสังคมกับที่ปรากฏในผลงานศิลปะและวรรณคดี ทั้งในอินเดียและในดินแดนแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยพิจารณาร่วมกับบทบาทของศาสนาพุทธและพราหมณ์ในการหล่อหลอมอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ศึกษาผลสะท้อนจากการสำรวจดินแดนและการขยายตัวของตะวันตกที่มีโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมตะวันออก ความพยายามของประเทศในโลกตะวันออกที่จะรักษาอารยธรรมของตนไว้ในภาวะที่ต้องเผชิญกับอิทธิพลตะวันตก

201114 สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า 3(3-0)

201114 Information for Study Skills and Research

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ความสำคัญของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าและการเขียนรายงาน แหล่งสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าที่อยู่ในสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น ๆ วิธีการแสวงหาและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ การจัดหมวดหมู่ข้อมูลการเขียนเชิงบรรณานุกรมเพื่ออ้างอิงในการศึกษาและวิจัย ตลอดจนการเขียนบรรณานุกรม ทั้งข้อมูลสารสนเทศที่เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ และข้อมูลที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

201121 มนุษย์กับสังคม 3(3-0)

201121 Man and Society

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ลักษณะทั่วไปของสังคมมนุษย์ องค์ประกอบ โครงสร้างและกระบวนการทางสังคม การเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการของสังคมอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมเทคโนโลยี และปัจจัยสำคัญอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสังคมโดยทั่วไป และปัญหาของสังคมไทย

201122 จิตวิทยาทั่วไป 3(3-0)

201122 General Psychology

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

พฤติกรรมและธรรมชาติของมนุษย์ ความเป็นมาของวิชาจิตวิทยาสาขาต่าง ๆ สรีรวิทยาเบื้องต้นที่เกี่ยวกับจิตวิทยาความเจริญและพัฒนาการ แรงจูงใจ อารมณ์ การรับรู้กระบวนการเรียนรู้ ทักษะการพัฒนานุคลิกภาพมนุษย์สัมพันธ์การตัดสินใจและแก้ปัญหา

กลุ่มวิชาภาษา

201131 การใช้ภาษาไทย1

3(3-0)

201131 Thai Usage 1

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

ฝึกทักษะในการใช้ภาษาไทย ทั้งการฟัง อ่าน เขียนและพูด ฝึกการฟัง ให้นักศึกษาเก็บข้อความหรือตอบคำถาม ตลอดจนสังเกตการอ่านออกเสียง คำและประโยคอย่างถูกต้อง ฝึกการอ่าน เพื่อเก็บความหมายการอ่านในเชิงวิจารณ์ วิเคราะห์และวิจักษณ์ ตลอดจนการใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้า และเก็บข้อมูลที่ต้องการฝึกการเขียนในด้านการใช้ถ้อยคำ การสร้างรูปประโยค ตลอดจนการรู้จักเรียบเรียงประโยคสั้น ๆ และการเขียนแบบต่าง ๆ เช่น ความเรียง บทความ รายงานทางวิชาการ จดหมายราชการ และจดหมายธุรกิจ เป็นต้น ฝึกการพูดโดยให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือที่กำหนดให้อ่าน หรือข้อเขียนของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อสร้างบรรยากาศของการสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเห็น

201141 ภาษาอังกฤษ1

3(3-0)

201141 English 1

วิชาบังคับก่อน : ไม่มี

เป็นการศึกษาเพื่อช่วยนักศึกษาในการปูพื้นฐานทางภาษาอังกฤษในระดับพื้นฐาน การศึกษาในระดับนี้จะเน้นศึกษาทางด้านการสนทนา โดยฝึกสนทนาเกี่ยวกับการทักทาย แนะนำตัว และตอบคำถามง่าย ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันทางด้านไวยากรณ์ จะศึกษาทางด้านส่วนประกอบของ คำและประโยค (Parts of speech) เพื่อการสนทนาการเขียนประโยคที่ถูกต้องหรือการใช้ประโยค ด้านอื่น ๆ

ส่วนการอ่านฝึกให้นักศึกษามีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญของบทความทั่วไปในระดับเบื้องต้นไม่เกิน 400 - 500 คำ เพื่อการอ่านที่มีประสิทธิภาพและพร้อมที่จะอ่านในขั้นสูงกว่าต่อไป

201141 ภาษาอังกฤษ 2

3(3-0)

201142 English 2

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ 201141 ภาษาอังกฤษ 1

เป็นการศึกษารูปแบบการเขียนประโยคในลักษณะที่ซับซ้อนขึ้นฝึกทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน การสนทนาจะเป็นสนทนาอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในโอกาสต่างๆฝึกการ

อ่านเพื่อความเข้าใจในเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง การเขียนตอบคำถามในแบบทดสอบและการเขียนจดหมายทางด้านธุรกิจเพื่อจุดมุ่งหมาย ให้นักศึกษามีความเข้าใจทางด้านภาษาอังกฤษที่ต่อเนื่องจากภาษาอังกฤษ 1 เพื่อให้เกิดความเข้าใจและใช้วิจารณญาณในการเขียน

กลุ่มวิชาแกน

202201 หลักการบัญชี 1

3(3-0)

202201 Principles of Accounting 1

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบัญชี แนวความคิดขั้นพื้นฐาน หลักการบัญชีคู่ สมการบัญชี วิธีการปฏิบัติทางการบัญชี การรวบรวมข้อมูลทางการเงินจากรายการทางธุรกิจ การปรับปรุงบัญชี ตลอดจนการจัดทำงบการเงิน สำหรับกิจการให้บริการและกิจการพาณิชย์กรรม และระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

202202 หลักการบัญชี 2

3(3-0)

BA.202 Principles of Accounting 2

พื้นความรู้ : สอบได้วิชา 202201 หลักการบัญชี 1

การบัญชีทั่วไปสำหรับกิจการอุตสาหกรรม ระบบใบสำคัญ การบัญชีเกี่ยวกับเงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้ ตัวเงิน การจัดทำงบกระแสเงินสด การบัญชีสำหรับกิจการที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

202211 คอมพิวเตอร์เบื้องต้น

3(2-2)

202211 Introduction to Computer

องค์ประกอบของระบบงานคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์การทำงานของโปรแกรม ปฏิบัติการการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในธุรกิจ หลักการและวิธีการเขียนโปรแกรมเบื้องต้นการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในงานสำนักงาน

202221 หลักการจัดการ

3(3-0)

202221 Principle of Management

ลักษณะของการบริหารวิวัฒนาการของแนวความคิดทางการบริหารและหน้าที่ของผู้บริหารด้านต่าง ๆ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม ซึ่งการศึกษาแต่ละหน้าที่จะมุ่งให้ความสำคัญกับผลกระทำขององค์ประกอบทางด้านบุคคลที่มีต่อองค์การ

202241 การเงินธุรกิจ**3(3-0)****202241 Business Finance**

พื้นความรู้ : สอบได้วิชา 202202 หลักการบัญชี 2

ขอบเขตบทบาทและหน้าที่ของฝ่ายการเงินเป้าหมายและความสำคัญของการบริหารธุรกิจ รูปแบบของธุรกิจ เทคนิคของการวิเคราะห์ทางการเงิน หลักเบื้องต้นในการบริหารของธุรกิจให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการวางแผนทางการเงิน การจัดหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุนของธุรกิจ

202251 การภาษีอากร**3(3-0)****202251 Taxation**

ระบบภาษีอากร หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บภาษีอากร ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีศุลกากรและภาษีสรรพสามิต

202261 หลักการตลาด**3(3-0)****202261 Principle of Marketing**

ความหมายและความสำคัญของการตลาดในฐานะเป็นกิจกรรมหลักทางธุรกิจที่สำคัญอย่างหนึ่ง โดยกล่าวถึงหลักการทางตลาด พฤติกรรมของผู้บริโภค หน้าที่ทางการตลาด สถาบันทางการตลาด และบทบาทของการตลาดที่มีต่อเศรษฐกิจและสังคม

202270 หลักเศรษฐศาสตร์**3(3-0)****202270 Principle of Economics**

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค ว่าด้วยการกำหนดราคาดุลยภาพโดยอุปสงค์และอุปทาน พฤติกรรมของผู้ผลิตและผู้บริโภค ศึกษาแนวคิดพื้นฐานของเศรษฐศาสตร์มหภาคเกี่ยวกับโครงสร้าง ความหมายและการกำหนดขึ้นเป็นรายได้ประชาชาติ การเงินและการธนาคาร การคลังสาธารณะ นโยบายเศรษฐกิจเพื่อรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจ รวมทั้งศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศเบื้องต้น

202280 หลักการวิเคราะห์เชิงปริมาณเบื้องต้น 3(3-0)

202280 Introduction to Quantitative Analysis

พื้นความรู้ : สอบได้ 201104 หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ 2

ลักษณะปัญหาทางธุรกิจที่สืบเนื่องมาจากรูปแบบการวิเคราะห์เชิงคณิตศาสตร์ ระบบสมการลิเนียร์ และอสมการลิเนียร์ การโปรแกรมลิเนียร์ ปัญหาการขนส่ง ปัญหาสินค้าคงคลัง กราฟและข่ายงาน

202281 สถิติธุรกิจ 3(3-0)

202281 Business Statistics

การรวบรวมและการนำเสนอข้อมูล การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจาย ทฤษฎีการตัดสินใจ ทฤษฎีการสุ่มตัวอย่าง การประมาณค่า การทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์การถดถอยและสหสัมพันธ์ อนุกรมเวลา เลขดัชนี สถิติที่ไม่ใช่พารามิเตอร์

202282 การจัดการการผลิต 3(3-0)

202282 Production Management

พื้นความรู้ : สอบได้วิชา 202280 หลักการวิเคราะห์เชิงปริมาณเบื้องต้น

หลักเกณฑ์และการวิเคราะห์การตัดสินใจ เกี่ยวกับการใช้ปัจจัยการผลิตของกิจกรรมทางด้านการผลิตโดยตรงและโดยทางอ้อม การจัดหน่วยงานผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ การเลือกทำเลที่ตั้ง การวางแผนผังโรงงาน การออกแบบกระบวนการผลิต การวิเคราะห์วิธีทำงาน จ้างแรงงาน และการวิเคราะห์ระบบการผลิต

202290 กฎหมายธุรกิจ 3(3-0)

202290 Business Law

หลักและวิธีปฏิบัติที่กฎหมายบัญญัติไว้เกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน บริษัทและเอกเทศสัญญาที่สำคัญบางเรื่อง ลักษณะการซื้อขายตัวเงิน เช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ กฎหมายว่าด้วยแรงงาน และกฎหมายล้มละลาย เป็นต้น

202291 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1**3(3-0)****202291 Business English 1**

พื้นความรู้ : สอบได้วิชา 201142 ภาษาอังกฤษ 2

ฝึกฝนทักษะ เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งทางด้านการอ่านและการเขียน เน้นทักษะในการอ่านเพื่อเข้าใจสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจ ตลอดจนวิเคราะห์บทความทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาในด้านการพูด การฟัง และสามารถเขียนจดหมายโต้ตอบทางธุรกิจ การสมัครงาน และการเขียนรายงานทางธุรกิจ

202292 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2**3(3-0)****202292 Business English 2**

พื้นความรู้ : สอบได้วิชา 202291 ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1

ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษธุรกิจ ศัพท์ และสำนวนในการติดต่อธุรกิจระหว่างประเทศในระดับที่สูงขึ้น โดยเน้นความสำคัญทางด้านทักษะทั้ง 4 ข้อ คือ การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง รวมทั้งศัพท์สำนวนเฉพาะด้านทางธุรกิจ และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง

202293 จริยธรรมธุรกิจ**3(3-0)****202293 Business Ethics**

ความหมายของจริยธรรม ธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์ แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง จริยธรรมของการอยู่ร่วมในสังคม การนำจริยธรรมประกอบการตัดสินใจในด้านธุรกิจ คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร นักธุรกิจหรือผู้ประกอบการ เพื่อให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่มีต่อบุคคลในองค์กร ผลกระทบของการดำเนินธุรกิจขององค์กรที่มีต่อสภาพมั่นคงทางเศรษฐกิจของชาติ สภาพแวดล้อมและสังคมโดยรวม

กลุ่มวิชาเอกบังคับ**208311 ความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจ****3(3-0)****208311 Introduction to Business**

รูปแบบการจัดตั้งธุรกิจซึ่งครอบคลุมถึงกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วน และบริษัท จำกัด ประเภทธุรกิจที่ดำเนินการด้านการจัดจำหน่ายสินค้าและการให้บริการ ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจ ความหมายของหน้าที่ทางการจัดการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัด

องค์การ การจับบุคคลเข้าทำงาน การกำกับดูแลการควบคุม บทบาทและหน้าที่ของการดำเนินงาน ทางด้านการบัญชี การเงิน การคลัง การตลาด การบริหารทรัพยากรบุคคล และการจัดซื้อ

208203 การบัญชีเพื่อการจัดการ 3(3-0)

208203 Managerial Accounting

พื่นความรู้ : สอบได้วิชา 202202 หลักการบัญชี 2

การจัดทำและนำเสนองบการเงิน ผลการเปลี่ยนแปลงระดับราคาต่องบการเงิน การวิเคราะห์งบการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน การนำข้อมูลต้นทุนมาใช้ในการตัดสินใจ การจัดงบประมาณเพื่อการวางแผนควบคุม

208312 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ 3(3-0)

208312 Human Resource Management

แนวคิดสมัยใหม่ในการใช้ทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การการพัฒนาบุคลากร การประเมินผล และควบคุมการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีธำรงรักษามูลค่าการให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

208313 ความรับผิดชอบต่อสังคมในองค์กร 3(3-0)

208313 Cooperated Social Responsibility

แนวคิดและวิธีการต่าง ๆ ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นสำคัญ รวมแนวทางในการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ตลอดจนมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานสากลในการส่งออก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างความยั่งยืนให้แก่ธุรกิจ

208314 ภาวะผู้นำ 3(3-0)

208314 Leadership

ความหมายแบบต่าง ๆ ของผู้นำ บทบาทของผู้นำ การจูงใจ การสร้างความร่วมมือของบุคคลทุกระดับชั้นในองค์กร การเสริมสร้างบุคลิกภาพในการเป็นผู้นำ การพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำที่มีความสามารถตลอดจนการวางตัวของผู้นำให้เหมาะสมกับสถานการณ์

208315 กลยุทธ์การบริหารการสื่อสารในองค์กร 3(3-0)

208315 Strategic Management Communication

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร เพื่อการจัดการทางด้านการติดต่อสื่อสารอย่างมีกลยุทธ์ การติดต่อสื่อสารในหลากหลายสถานการณ์ การใช้เครื่องมือและเทคนิคในการจัดการด้านการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนกลยุทธ์ การปรับรับสถานการณ์ในการติดต่อสื่อสารเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานในองค์กร

208316 การประกอบการและธุรกิจใหม่ 3(3-0)

208316 Entrepreneurship and New Venture

พื้นความรู้สอบได้วิชา 208311 ความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจ

ลักษณะรูปแบบของธุรกิจ แนวทางการจัดตั้งและการเริ่มธุรกิจใหม่ การเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ สำหรับผู้ประกอบการทางด้านการวางแผนธุรกิจ ตลาด และการแข่งขัน ลูกค้ำกับผลิตภัณฑ์ และกฎหมาย ปัญหาที่ธุรกิจอาจประสบตลอดจนการคาดการณ์ผลดำเนินการและผลตอบแทน รวมทั้งการควบคุมและการขยายกิจการ

208317 การจัดการคุณภาพ 3(3-0)

208317 Quality Management

แนวความคิด ทฤษฎี และวิวัฒนาการของการบริหาร การจัดการคุณภาพ ตลอดจนแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพทั่วทั้งองค์กร โดยคำนึงถึงต้นทุนคุณภาพและบรรทัดฐานในการจัดการกลยุทธ์การแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาจริยธรรมทางธุรกิจเพื่อให้เกิดการจัดการที่ดี

208318 การจัดการเชิงกลยุทธ์ 3(3-0)

208318 Strategic Management

ความสัมพันธ์ขององค์กรกับสภาพแวดล้อมระบบย่อยวัฒนธรรมองค์กรและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร ขอบเขตหน้าที่ ลักษณะและกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์สถานการณ์ (SWOT) การกำหนดกลยุทธ์ การดำเนินกลยุทธ์และการควบคุมกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้้องค์กรสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพแห่งการแข่งขัน

208319 ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ 3(3-0)**208319 Organization Theory and Design**

แนวคิดและทฤษฎีองค์การ ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ขององค์การ เป้าหมายและกลยุทธ์ขององค์การ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ผลกระทบของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการบริหารองค์การ การเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารองค์การในอนาคต

208411 การบริหารโครงการ 3(3-0)**208411 Project Management**

การวางแผนโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการและการประเมินค่าของโครงการศึกษาด้วยวิธีออกงานสนามและทำโครงการจริง ๆ แล้วนำผลเสนอต่อชั้นเรียน

กลุ่มวิชาเอกเลือก**208331 จิตวิทยาธุรกิจ 3(3-0)****208331 Business Psychology**

พฤติกรรมทางสังคมของบุคคล การปรับตัวทางสังคม และการตัดสินใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนจิตวิทยาของกระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน การประเมินผลงาน และจิตวิทยาของความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง การแก้ปัญหาและการจูงใจคนในการทำงาน

208332 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ 3(2-2)**208332 Management Information System****พื้นความรู้สอบได้วิชา 208311 ความรู้เบื้องต้นทางธุรกิจ**

แนวความคิด ความหมาย และความสำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ลักษณะสารสนเทศสำหรับการบริหารในระดับต่าง ๆ การกำหนดโครงสร้างของระบบ การออกแบบรายงาน ระบบย่อย การจัดลำดับความสำคัญ การพัฒนาระบบ การบริหารโครงการ องค์การรับผิดชอบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ตลอดจนทั้งการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล และแนวโน้มของระบบสารสนเทศทางธุรกิจในอนาคต

208431 การจัดการนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง 3 (3-0)

208431 Innovation and Change Management

การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลโดยตรงต่อการที่องค์กรต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานให้สอดคล้องกับนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยเน้นพัฒนาระบบและวิธีการทำงานเพื่อนำไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

208432 การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาทางการจัดการ 3 (3-0)

208432 Managerial Decision Analysis and Problem Solving

พื้นความรู้ สอบได้วิชา 202280 หลักการวิเคราะห์เชิงปริมาณเบื้องต้น

กระบวนการตัดสินใจและแก้ปัญหาในลักษณะต่าง ๆ โดยเน้นการใช้หลักการและวิธีการคิดวิเคราะห์ที่เป็นระบบ การคำนวณ ควบคุม และประเมินผลการตัดสินใจ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาสามารถเสริมสร้างทักษะและเพิ่มศักยภาพในการตัดสินใจในเชิงบริหาร

208433 การบริหารสำนักงาน 3(3-0)

208433 Office Management

บทบาทของการจัดการสำนักงาน งานสารบรรณ การวางแผนผังและระเบียบวิธีปฏิบัติในงานสำนักงาน การจัดการสายงานในสำนักงาน การอำนวยความสะดวกพนักงาน การควบคุมและวัดประสิทธิภาพของงาน

208434 การบริหารการจัดส่ง 3(3-0)

208434 Logistics Management

ขอบเขตของการจัดการวัสดุตั้งแต่ขั้นตอนของการจัดการวัตถุดิบ กระทั่งผลิตเสร็จสิ้นเป็นสินค้าสำเร็จรูป โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ การให้บริการการสั่งซื้อ และการบริการจัดการวัสดุ โดยอาศัยศิลปะในการจัดการแขนงต่าง ๆ นับตั้งแต่การวางแผนการกำหนดความต้องการ การจัดหาและจัดซื้อ การจัดการและควบคุมวัสดุคงเหลือ การขนส่งการบำรุงรักษาตลอดจนระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีทันสมัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การเคลื่อนย้ายวัสดุถึงมือผู้ใช้หรือลูกค้าได้ทันเวลาที่ต้องการตามปริมาณที่ต้องการได้คุณภาพที่เหมาะสม ณ สถานที่ที่ต้องการ

208435 ทักษะผู้บริหาร**3(3-0)****208435 Management Skills for Executives**

การเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารให้เป็นผู้หน้าที่เพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติต่าง ๆ ที่จำเป็น อาทิเช่น ทักษะการเข้าสังคม การพัฒนาบุคลิกภาพ มารยาทสังคม การพูดในที่ชุมชน ทักษะการนำเสนอ ความฉลาดทางอารมณ์ เทคนิคการประชุม การบริหารเวลา ตลอดจนคุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับผู้บริหาร โดยเน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

208436 การพยากรณ์ธุรกิจ**3(3-0)****208436 Business Forecasting**

ความสำคัญของการพยากรณ์ที่มีต่อการดำเนินธุรกิจ หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพยากรณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลในการพยากรณ์ ปัญหาทั่วไปในการพยากรณ์ เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการพยากรณ์ การคาดคะเนยอดขายของกิจการ การคาดคะเนทรัพยากรของธุรกิจ รวมทั้งการตัดสินใจในการพยากรณ์ของธุรกิจโดยดูจากสถานะแวดล้อมต่าง ๆ

208437 สถานการณ์ปัจจุบันทางการจัดการ**3(3-0)****208437 Current issues in Management**

วิเคราะห์ตลอดจนประเมินแนวคิดประเด็นและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลต่อการบริหารและการตัดสินใจเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์

208438 การวิจัยธุรกิจ**3(3-0)****208438 Business Research**

ความหมาย ประเภท และขอบเขตของการวิจัยธุรกิจ แนวทางในการจัดทำโครงการธุรกิจ ปัญหาและข้อสมมติฐานทางสถิติ การรวบรวมและจัดระเบียบข้อมูล การวิเคราะห์ การแปลความหมาย และการรายงานผล ศึกษาด้วยวิธีออกสนามและทำโครงการ

208439 สัมมนาการจัดการ**3(3-0)****208439 Seminar in Management**

วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการ แนวความคิดในการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมให้ปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้ นักศึกษาจะต้องทำรายงานแสดงความคิดเห็นในปัญหาต่าง ๆ ของการจัดการ โดยการใช้กรณีศึกษา

208440 การบริหารความขัดแย้งและเทคนิคเจรจาต่อรอง**3(3-0)****208440 Conflict Management and Negotiation****พื้นความรู้ : สอบได้วิชา 202202 หลักการบัญชี 2**

แนวคิดและธรรมชาติของความขัดแย้ง การเปลี่ยนความขัดแย้งที่มีอยู่ให้เป็นความขัดแย้งเชิงสร้างสรรค์ การควบคุมความขัดแย้ง รวมถึงเทคนิคการเจรจาต่อรองเพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน การประเมินจุดอ่อน จุดแข็งของสถานการณ์ต่าง ๆ การวางแผนและเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ โดยกำหนดกลยุทธ์วิธีที่เหมาะสมสำหรับแต่ละสถานการณ์เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร

208441 สหกิจศึกษา**6(0-6)****208441 Co - operative Education****พื้นความรู้สอบได้วิชาเอกบังคับอย่างน้อย 9 หน่วยกิตหรือได้รับการอนุมัติจากคณบดี**

ระบบการทำงานจริงในสถานการณ์ประกอบการธุรกิจในฐานะพนักงานของสถานประกอบการธุรกิจ เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีความพร้อมด้านงานอาชีพจากการปฏิบัติงานพื้นฐานอย่างมีหลักการและเป็นระบบ นักศึกษาจะต้องมีชั่วโมงการทำงานอย่างเต็มเวลา ในสถานประกอบการธุรกิจรวมแล้วไม่น้อยกว่า 16 สัปดาห์ หรือ 1 ภาคการศึกษา รวมถึงมีการประเมินผลการทำงานจากอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมกับสถานประกอบการธุรกิจ และนักศึกษาต้องจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานเมื่อสิ้นสุดการทำงานจากสถานประกอบการ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร และใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลอง CIPP Model มีดังนี้

เกษกานดา สุภาพจน์ (2533) ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา-การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมศักราช 2529 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า จุดมุ่งหมายทั่วไปมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายรายวิชาเอก จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน และเหมาะสมในระดับมาก โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมีความน่าสนใจ เหมาะสม และสอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียนในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่า ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนและตำราเรียน ความสะดวกในการยืมอุปกรณ์การเรียนการสอน ความเหมาะสม และความ

เพียงพอของสถานที่เรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย

ด้านกระบวนการ พบว่า อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษามีความเห็นว่าการบวนการเรียนการสอน มีกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลมีความเหมาะสม ความสอดคล้อง และความชัดเจนอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้บังคับบัญชามีความเห็นที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง ในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยอยู่ในระดับมาก

ชูศรี ธนาประเสริฐสุข (2541) ได้ทำการวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรการบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยอีสต์แฮมป์ชัวร์ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 โดยใช้แบบจำลอง ซิป (CIPP Model) เป็นรูปแบบการประเมิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 430 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง 0.87 – 0.89 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้คือ การประเมินบริบทพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ มีความสอดคล้องกับความต้องการทางสังคม และมีความเป็นเอกลักษณ์ในวิชาชีพอยู่ในระดับมาก สำหรับความมุ่งหมายของหลักสูตรด้านการนำไปใช้ในการปฏิบัติได้มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โครงสร้างหลักสูตรด้านจำนวนหน่วยกิตรวม หน่วยกิตในหมวดพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาแกนทางธุรกิจ หมวดวิชาชีพส่วนใหญ่มีความเหมาะสม เนื้อหาหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและของผู้เรียน ความเหมาะสมด้านการจัดการเรียนการสอน ความเหมาะสมด้านการวัดและการประเมินผลประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก

ปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์ด้านคุณภาพของตำราเรียน ความสะดวกในการบริการมีความเหมาะสมมาก ปัจจัยเบื้องต้นในการศึกษา ความเพียงพอของอุปกรณ์การสอน คุณภาพของอุปกรณ์การสอน ความสะดวกในการบริการอุปกรณ์การสอน ความเพียงพอของตำราเรียนความเพียงพอของสถานที่เรียน คุณภาพของสถานที่เรียน ความสะดวกในการบริการมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

กระบวนการผลิต มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านการเตรียมการหลักสูตรการประเมินผลหลักสูตรด้านการจัดการและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีการสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยด้านการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร และด้านการเตรียมการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก

ผลผลิตผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัย อัสสัมชัญมีคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะทางวิชาชีพ ตรงตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรในระดับมาก

ดวงพร อ่อนหวาน (2542) ได้ทำการวิจัยการติดตามผลบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ การจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพายัพปีการศึกษา 2535-2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบัณฑิตที่มีต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตรสาขาบริหารธุรกิจ-การจัดการทั่วไป ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของบัณฑิต ในการนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน และรวมถึงการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตการเก็บรวบรวม ข้อมูล ใช้แบบสอบถาม 2 ชุด โดยชุดที่ 1 ส่งให้กับบัณฑิต จำนวน 168 คน ได้รับตอบกลับมา 98 ฉบับ คิด เป็นร้อยละ 58.33 ชุดที่ 2 ส่งให้กับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 144 คน ได้รับตอบกลับมา 77 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 53.47 ผลการวิจัย พบว่าบัณฑิตมีความเห็นต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตรอยู่ใน ระดับดีมาก ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ด้านผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าบัณฑิตมีความสามารถ ทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด มีความสามารถทางด้านเทคนิคทักษะและวิธีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก มีบุคลิกภาพและคุณลักษณะส่วนตัวอยู่ในระดับมากที่สุดและมีทัศนคติต่ออาชีพอยู่ใน ระดับมากที่สุด

สายฝน คงเกลี้ยง (2546) ได้ทำการวิจัยการประเมินผลหลักสูตรโครงการบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สำหรับผู้จัดการยุคใหม่ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้แบบจำลอง ชิป (CIPP Model) เป็นรูปแบบการประเมิน ประชากรที่ใช้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 636 คน โดยทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมด 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ 0.978 ผู้วิจัยได้ส่งแบบประเมินเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลไป ยังกลุ่มตัวอย่าง และได้คืนทั้งสิ้น 296 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.48 การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า การประเมินหลักสูตรโครงการบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สำหรับผู้จัดการยุคใหม่ คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในด้านบริบท ด้าน ปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการ ประเมินหลักสูตรอยู่สูงกว่าระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านวัตถุประสงค์

เฉพาะ กลุ่มวิชาการบัญชี กลุ่มวิชาการจัดการโฆษณา หมวดวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หมวดวิชา สอบประมวลความรู้และผลการประเมินหลักสูตรเท่ากับระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านวัตถุประสงค์ทั่วไป ผลรวมด้านบริบท ด้านภาพรวมของเนื้อหาวิชา กลุ่มวิชาการจัดการ ทั่วไป กลุ่มวิชาการตลาด และพบว่าผลการประเมินหลักสูตรอยู่ต่ำกว่าระดับมากอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านหมวดวิชาปรับพื้นฐาน กลุ่มวิชาการเงินและการธนาคาร อาจารย์ ผู้สอน นักศึกษา อุปกรณ์สถานที่ ผลรวมด้านปัจจัยเบื้องต้น การเตรียมการสอน เนื้อหาวิชา ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน การวัดการประเมินผล ผลรวมด้านกระบวนการ คุณลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา คุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา และผลรวม ด้านผลผลิต

ทงศักดิ์ วันชัย และคณะ (2548) ทำวิจัยการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาตรี สายวิชา เกษตรศาสตร์ ของคณะเกษตรศาสตร์บางพระ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก โดยใช้ รูปแบบการประเมินแบบ CIPP model ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีความชัดเจน และสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคมอยู่ในระดับมาก การนำไปปฏิบัติได้และจัดการศึกษาได้ตามปรัชญา การศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจน และนำไปปฏิบัติได้อยู่ใน ระดับมาก ส่วนโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษา อาจารย์และบัณฑิตที่มีต่อสภาพ บรรยากาศและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และอาจารย์ส่วนมากมีการผลิตเอกสารการสอน หนังสือ และตำรา

ด้านกระบวนการ พบว่า นักศึกษาและบัณฑิต มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนมี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และอาจารย์มีความคิดเห็นว่าการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับมาก และการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิต พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อความรู้ความสามารถที่ได้รับจาก หลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ความรู้ความสามารถทางด้าน วิชาการ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อความรู้ ความสามารถที่ได้รับจากหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้าน ความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่ในระดับมาก และความรู้ความสามารถพิเศษอยู่ในระดับปาน กลาง ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อคุณลักษณะของบัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการปฏิบัติงานในอาชีพอยู่ ในระดับมาก ส่วนความรู้ความสามารถพิเศษอยู่ในระดับปานกลาง

ขวัญกมล ดอนขวาและคณะ(2551) การประเมินผลหลักสูตร การจัดการมหำบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร การบริหารหลักสูตร การเรียนการสอนในหลักสูตร ตลอดจนประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรรวมทั้งความคุ้มค่าสอดคล้องกับปณิธานและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร เป้าหมาย 4 กลุ่ม ได้แก่ มหำบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาที่กำลังศึกษา และผู้บังคับบัญชาของมหำบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จำนวน 116 ตัวอย่าง ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนาในรูปค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test

ผลการประเมินหลักสูตรพบว่า เนื้อหาหลักสูตรมีความทันสมัยที่เน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับ ทฤษฎีและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแนวใหม่ นอกเหนือจากนี้ยังกำหนด วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้เหมาะสมกับความต้องการกำลังคนด้านการจัดการที่สังคมไทย ต้องการ และสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาตลอดจนสอดคล้องกับแผนพัฒนาฉบับที่ 9 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงแนวคิดในการบริหารจัดการ สำหรับการ ประเมินปัจจัยนำเข้าพบว่าหลักสูตรมีการคัดเลือกนักศึกษาได้อย่างมีมาตรฐาน อาจารย์ผู้สอนมี คุณภาพและประสิทธิภาพ มีปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการ ประเมินมีลักษณะเหมือนกับการประเมินผลการบริหารหลักสูตร และมีการจัดการเรียนการสอนใน หลักสูตรอยู่ในระดับดีมาก ถึงมากที่สุด ส่วนประสิทธิผลของหลักสูตรพบว่า ประสิทธิภาพและ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับดีมากถึงแม้ว่าไม่เกิดความคุ้มค่าทางการเงินแต่เป็นตัวชี้วัด ที่สำคัญที่สนับสนุนปณิธานและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย